

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zašujni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 39 (13.572)

Trst, nedelja, 18. februarja 1990

Različne reakcije na ukrepe za boj proti ugrabiteljem

Trda roka je nujno potrebna še prej pa je skrb za žrtev

Družine ugrabljenih dvomijo v učinkovitost zakona - Okrepitev specializiranih varnostnih sil ostaja odprto vprašanje

RIM — Novi ukrepi vlade za boj proti kriminalu predvsem pa proti neustavljivi pojavu ugrabitev, so politični predstavniki v glavnem pozitivno ocenili. Na precej manjše navdušenje pa je ukrep naletel med posamezniki in družinami, ki so težko izkušnje ugrabitve posredno in neposredno doživeli. Massimo Belardinelli, ki so ga ugrabitelji izpustili lani poleti, potem ko je policija pripravila zasedo ugrabiteljem in preprečila, da bi dobili v roke odkupnino, je izjavil, da je ukrep vlade edini način, s katerim bo odslej mogoče, če že ne popolnoma, pa vsaj v dobršni meri zajezi ti to nečloveško obliko organiziranega kriminala. Po lastni izkušnji namreč ve, da se ugrabitelji najraje poslužujejo taktike psihološkega pritiska na družino žrtve, ki se po sili razmer vda njihovim zahtevam. Oče mladega Giovannija Cortellezzija pa trdi ravno obratno. Njegov sin je natanko leto dni v rokah ugrabiteljev, ki pa se že več mesecev niso oglasili, čeprav je družina pripravljena plačati odkupnino. Oče Cortellezzi zato odločno odklanja zaplembo imovine, za katero meni, da je edino orožje, s katerim lahko razpolaga.

Demokristjan Mario Segni je prepričan, da je vlada tokrat stopila na pravo pot in si obeta, da bo parlament čimprej odobril zakonski osnutek. Misovec Rauti se tudi strinja s predlogom o zaplembi imovine, vendar meni, da bi ta ukrep postal učinkovitejši, če bi vlada poskrbela tudi za okrepitev sil javne varnosti. Iz misovskih vrst pa je tudi izjava, da je za ugrabitelje, ki umorijo svojo žrtev ali so neposredno krivi za njegovo smrt, edina kazen lahko le smrtna kazen.

Socialist Salvo Andò je temu problemu posvetil članek, ki ga danes objavlja strankarsko glasilo L'Avanti. Z zakonskim osnutkom se sicer strinja, vendar opozarja na potrebo

po jasnem razlikovanju med dejansko potrebo po zaježitvi, te oblike kriminala, ki je skrajno donosen in hkrati malo nevaren za storilce, in ideološkimi izbirami. Andò zato upa, da bo zaplemba imovine resnično zaustavila ugrabitelje, vendar je v primerih, ko imajo kriminalci žrtev že v svojih rokah, na prvem mestu skrb za njeno življenje. Andò meni tudi, da bo novi zakon odločno zmanjšal konflikte glede določevanja pristojnosti sodstva in policije.

Pannella na odprti volilni listi KPI

L'AQUILA — Lider radikalcev Marco Pannella bo načelnik »odprte liste« KPI v volilnem okrožju L'Aquila. Vest je včeraj uradno potrdil tajnik tamkajšnje sekcije Carocchia, ki je pojasnil, da se je s Pannello pogajal dobrih dvajset dni, preden je le-ta sprejel predlog. Pannella pa je dejal, da bo L'Aquila prvi primer tako imenovanega eksperimentalnega političnega laboratorija.

Pristaši Cossuttove resolucije, ki so se udeležili kongresa sekcije, so v znak protesta zapustili dvorano z utemeljitvijo, da sekcijski kongresi niso najbolj primeren kraj za sklepanje »neoportunih zavezništev.«

Soglasje na neformalnem vrhu v Pizi

Evropski demokristjani podpirajo Kohlov načrt o zedinjenju Nemčije

PIZA — V Pizi so se včeraj na neformalnem vrhu sestali voditelji evropskih demokristjanskih strank ter predsedniki vlad. Italijo sta zastopala Andreotti in Forlani, Zahodno Nemčijo Helmut Kohl, prisotni pa so bili še Martens (Belgija), Lubbers (Nizozemska), Santer (Luksemburg) ter tajniki demokristjanskih strank Belgije, Irske, Katalonije, Francije, Grčije in Holandske (na sliki AP). Glavna tema srečanja je bila združitev Nemčij, za kar so se sicer zavzeli vsi prisotni.

Veliko zanimanje je vladalo za Kohlov poseg, ki je prvi sprožil vprašanje združitve. Tudi v Pizi je ponovil prepričanje, da je njegov načrt izvedljiv, prisotnim pa je skušal razbliniti dvome, ki jih je mnogim vzbudila Kohlova zahteva, da bi do zedinjenja prišlo čimprej. Prisotni pa so izrekli tudi pomisleke glede monetarne združitve.

Andreotti je po srečanju izjavil, da ne obstajajo nesporazumi med njim in Kohlom. Potrdil je, da se z njegovim načrtom popolnoma strinja, čeprav je leta 1984 odločno nasprotoval tej, takrat še zelo neuresničljivi ideji. »Časi so se spremenili in dogajanja na Vzhodu so ustvarila plodna tla tudi za enotno Nemčijo zato menim, da moj »blagoslov« sploh ni potreben,« je dejal Andreotti. S Kohlovim načrtom o združitvi Nemčije se strinja tudi tajnik KD Forlani. Predstavniki evropskih demokristjanskih strank pa soglasno menijo, da nemško vprašanje ni več vprašanje, pač pa dejstvo, katerega razvoj mora rasti vzporedno z razvojem Evropske skupnosti, v helsinškem duhu, paziti pa je treba, da ne bi zedinjenje Nemčij oviralo razvojne politike ES.

Težave tudi v Litvi, kjer mladi naborniki nočejo v »okupacijsko vojsko« Tadžiško SSR resno skrbi nevarnost zbiranja muslimanskih enot ob meji

Mladi Litovci zahtevajo odhod sovjetske »okupacijske vojske« (Telefoto AP)

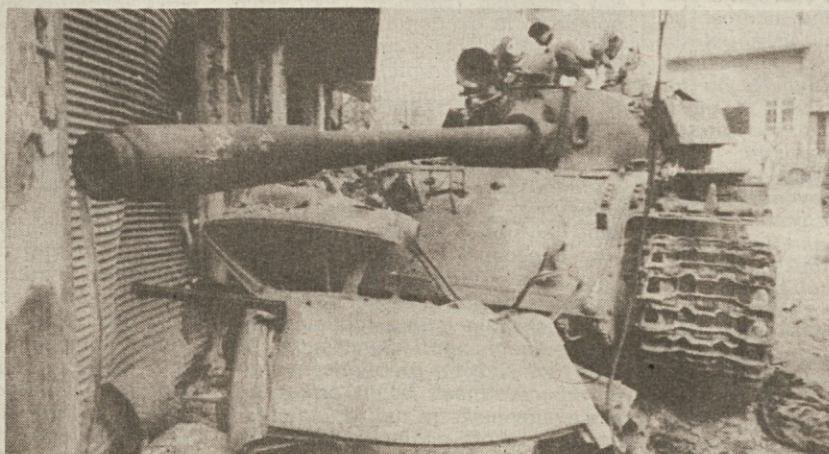
MOSKVA — Napetost v Tadžikistanu je še vedno v ospredju mednarodne pozornosti, tudi v nekaterih drugih sovjetskih republikah pa beležijo nastajanje novih težav. Tako na primer v Litvi, kjer je 5.000 mladih Litovcev zavrnilo naborni poziv, ker se upira služenju vojaškega roka v »okupacijski vojski«. Vest je posredovala britanska BBC, ki je sporočila tudi, da so mladinci naslovlili na obrambnega ministra Jazova pismo, v katerem se sklicujejo na pravico, ki je zapisana v ženevskih dogovorih iz leta 1949, da se lahko zavrne vpoklic v okupacijsko vojsko. Na zavržene naborne pozive so mladi Litovci napisali, naj se sramujejo vsi, ki ne bodo zavrnilih zahtev okupatorja.

V teh dneh pa je najbolj vroče vsekakor v Tadžikistanu, kjer so včeraj krajevne oblasti posredovale prvi uradni seznam žrtev neredov, ki se vrstijo od prejšnje nedelje. V spopadih naj bi izgubilo življenje 22 ljudi. Sovjetsko notranje ministrstvo ni spremenilo svojega podatka o 19 žrtvah, televizijski dnevniki pa vztrajno ponavljajo vest, da je v Tadžikistanu umrlo 38 oseb.

Tadžiško SSR skrbi predvsem »muslimanska nevarnost«, skratka postopno, a nemoteno združevanje muslimanskih sil (pretežno afganistanskih islamskih gverilcev), ki pritiskajo na to srednjeazijsko republiko. Napetost se širi tudi v bližnjih republikah, tako da so tudi v Samarkandu, v bližnjem Uzbekistanu, uvedli policijsko uro in poslali vojaške enote v Tadžikistan, kjer naj bi posegle v primeru novih neredov. Največ prebivalcev slikovite Samarkande je namreč Tadžikov, zato so tudi v tem mestu organizirali posebne enote za samoobrambo, kot so to že v Dušanbeju.

General Georgij Kondratev, ki vodi redno tadžiško vojsko, je včeraj priznal, da bi bili vojaki težko kos težavnemu položaju v Dušanbeju, ko jim ne bi prisločile na pomoč eskadre za samoobrambo. Po izjavah generala Kondrateva naj bi imela vojska pod kontrolo javna poslopja, letališče, pekarno, vodovod ter skladišča bencina, vendar je večina gospodarskih objektov še vedno zaprtih, prav tako kot šole in vrtci.

General Aoun najavi novo premirje po bitki ki je v Ein el Rumanehu terjala še 56 žrtev

Reševalci Rdečega križa iščejo morebitne preživele bitke v revni bejrutski četrti Ein el Rumaneh (Telefoto AP)

BEJRUT — Libanonske krščanske vojaške enote, ki so se bojevale dolgih 18 dni, so včeraj najavile, da bodo prekinile boj, kot je sporočil general Aoun. Ob navajanju te pozitivne vesti pa je treba upoštevati dejstvo, da gre za dvanajsto tovrstno sporočilo v nekaj dneh, o dejanski prekinitvi ognja pa ni bilo v Bejrutu žal ne duha ne sluha. Zato pa so povsem verodostojne vesti o žrtvah, ki jih je terjala ta bratomorna vojna v vojni.

V osemnajstih dneh je namreč padlo 600 ljudi, ranjenih pa je jih bilo več kot 2.500. V zadnjih 26 urah je v bitki v revni mestni četrti Ein el Rumaneh, ki je omogočila generalu Aounu, da je zasedel ta pomembni položaj libanonske desničarske falange, umrlo 56 ljudi, med temi tudi 30-letni fotograf tiskovne agencije Reuter. V noči na soboto niso bombardirali Bejruta, vendar so že včeraj zjutraj padle prve bombe na mestno četrt Ašrafija.

Ko so se prvi reševalci dokopali do kraja, kjer so se oddvijale zadnje bitke, so dejali, da so bili dejansko na prizorišču silnega potresa. Ves dan so iskali preživele pod ruševinami, priznali pa so tudi, da bo obračun žrtev, ki jih je terjala zmagovita Aounova bitka najbrž občutno višji. Aounov nasprotnik Džeadžea je vsekakor že najavil, da se pripravlja na protinapad.

V košarkarski B-2 ligi v San Donaju
Jadran na težki preizkušnji

□ □ □

V košarkarski D ligi proti Santosu
Dragocen uspeh borovcev
v borbi za obstanek

□ □ □

Po sinočnjem porazu v odbojkarški C-1 ligi
Položaj borovk zaskrbljujoč

□ □ □

V odbojkarških deželnih tretjeligaških ligah
Sinoči uspešne naše ženske
kot tudi moške vrste

V čast Prešernu

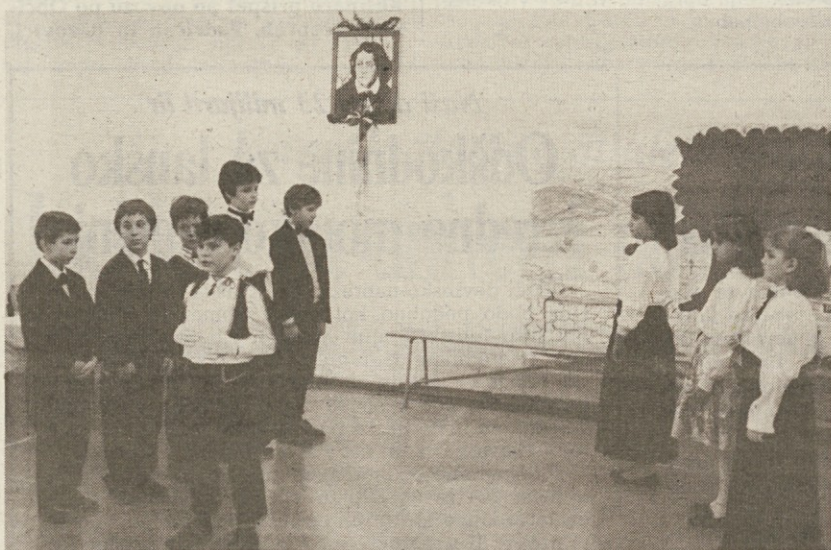

Na proslavi, ki jo je prejšnji petek ob dnevu slovenske kulture priredilo KD Fran Venturini, je o pomenu tega kulturnega praznika Slovencev v matični domovini in v zamejstvu spregovoril pesnik Marij Čuk. Dovolj svečan uvod v petkovo proslavo pri Domju pa je ponudil MPZ Fran Venturini, ki je pod vodstvom dirigenta Ivana Tavčarja zapel med drugim Vrabčovo Zdravico.

Kot je pri Domju že tradicija, so tudi letos na proslavi ob dnevu slovenske kulture sodelovali učenci celodnevne osnovne šole Mara Samsa. Najmlajši so občinstvu predstavili splet pesmi iz Kovičeve zbirke Zlata ladja, učenci 3. razreda pa so res doživeto zaigrali prijetno in aktualno ekološko enodejanko z naslovom Prišla bo pomlad, ki jo je ob sodelovanju vseh učiteljic režirala Karmen Kalin. Ob koncu je nastopil še oktet Škofije, ki mu letos teče deseto leto plodnega življenja. Ubrano, čisto in iz srca je pod vodstvom Doloresa Šturmana zapel splet slovenskih, hrvaških in italijanskih pesmi. (dam)

Na sliki prizor iz igre. (Foto Magajna)

Vseh Prešernovih proslav verjetno ne bomo mogli zabeležiti, zato se že vnaprej oprostamo tistim društvom ali šolam, ki bodo izpadle iz naše kronike. Vsaka proslava je vredna omembe, vendar se zgodi, da nam "višje sile" ne dovolijo izpolniti našega iskrenega namena. Na pričujoči strani smo še posebno poudarili vlogo otrok in jim posvetili največ slik. Tako vidimo na obeh slikah na desni strani prizora s proslav na osnovni šoli "F. Milčinski" pri Katinari in "Josip Ribičič" pri Sv. Jakobu. (obe sliki in tudi zgornjo je posnel D. Križmančič) Objavljamo tudi nekatere posnetke z društvenih proslav, seveda pa bomo dali prostor tudi drugim slovesnostim, ki se bodo dogajale v prihodnjih dneh.

Proslava na zavodu »Žiga Zois«

Letošnja Prešernova proslava zadnjih treh razredov Trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Zois« in geometrijskega oddelka se je iztekla kar najbolj doživeto.

Celoten kulturni program je režiral profesor Tomaž Simčič, uvodno besedo je podala dijakinja Tosca Barič. Sledil je nastop flavtistik Elene Parovel ter Isabelle Cipollino ob orgelski spremljavi Ivanke Pahor in Tamare Ražem. Izvajali sta moderne skladbe. Nadvse ubrano so izzvenele nato melodije dijaškega ansambla, ki so ga sestavljali violina - Valentina Bembi, klarinet - Vasja Čuk in David Kralj, trobenta - Andrej Peric in saksofon Danijel Malalan ter Andrea Pugliese.

Slavnostnega govornika pisatelja in profesorja Alojza Rebulu je predstavila Eva Kralj, ki je izčrpno analizirala Rebulov pisateljski razvoj. Sam Rebulu je v svojem govoru jasno in nazorno nakazal temeljno sporočilnost Prešernove Zdravljice, in sicer »klic k srčni dobroti«, zmago tistih, »ki dobro v srcu mislijo«, in navezal to misel na željo po edinstvi, sreči in spravi. Poudaril je zlasti etični pomen Zdravljice z izjavo, da »tu ne gre za politično opredeljenost, kolikor za težnjo po etični veličini«. Srce zmaga nad razumom. Dalje je Rebulu podčrtal dejstvo, da je Prešeren napisal Zdravljico že leta 1844 in ne leta 1848, ki naj bi veljalo za

prelomno letnico v zgodovini evropskih narodov. Govornik se je zaustavil ob dejstvu, da se šele s Prešernom slovenska literatura uvrsti med same vrhove v širšem evropskem literarnem prostoru. Rebulu je nagradil topel in dolg aplavz.

Drugi del proslave se je odvijal ob branju zanimivejših odlomkov iz spisov dijakov Sare Dougan, Rada Jagodica ter Petre Jereb. Rado Jagodic je v svojem spisu analiziral položaj turške manjšine v Bolgariji in ga primerjal z vprašanjem slovenske manjšine v Italiji.

Sledila je podelitev književne nagrade iz sklada prof. Josipa Tavčarja dijakinji Barbari Mazzi za najboljši šolski uspeh iz slovenščine. Program je popestril recitator Danijel Malalan, ki je umetniško podal Prešernovo Zdravljico. Celoten kulturni program je tekoče povezovala Giuliana Rebecchi. Proslava se je strnila ob zvokih Zdravljice. Tako so profesorji in dijaki ob koncu stoji zapeli ob glasbeni spremljavi dijaškega ansambla slovensko himno.

Gre omeniti, da so se vsekakor še posebej izkazali novi mladi talenti, bodisi glasbeniki kot recitatorji, tako da so bili prav oni glavni akterji zasnove in celotnega poteka letošnje Prešernove proslave na Trgovskem tehničnem zavodu »Žiga Zois«.

SUZANA ŠKABAR

V nedeljo je kulturno društvo Kraški dom na svojevrsten način proslavilo dan slovenske kulture. Kot osrednjo temo so si člani društva zamislili razstavo o javah in javarstvu na Repentabru. Na panojih je pregledno prikazano življenje naporenega kamnoseškega poklica, gre za fotografije, ki so jih večinoma prispevali domačini in za zanimive listine, iz katerih razberemo poslovni in birokratski trenutek tedanjega časa. Razstavljeno je tudi staro kamnarsko orodje iz »Krapanovih« časov, ko se je kavadur dobesedno ruval z naravo. Razstavo je lepo dopolnil filmski posnetek Sergeja Cesarja o delu v kamnolomih nekoč in posnetki članov društva o današnjem delu z modernimi stroji. V tematiko se je dobro vplj uvodni poseg Ines Škabar in recital Stane Lazar, Giannija Sobanija in Veshe Guštin. Gost večera je bil mešani pevski zbor pobratene občine Logatec. Odlično izvedbo je občinsko nagrdilo s toplim aplavzom. Naj še dodamo, da bo razstava na Repentabru odprta ta teden in po potrebi še naslednji od 18.00 do 19.00 ob delavnikih ter od 11.00 do 12.00 v nedeljah, šole pa naj najavijo obisk zjutraj na tel. 327124. (I. Š.) (Fotografijo je posnel M. Magajna).

Proslava ob dnevu slovenske kulture, ki jo je isti večer kot KD Fran Venturini, sicer pa pravočasno pozneje, priredilo PD Slovenec iz Boršta in Zabrčca v borštanski Srenjski dvorani, je misli ob vsesplošnem proslavljanju praznika slovenske kulture podal Emil Petaros. Za prijeten glasbeni trenutek so ob začetku in zaključku proslave poskrbeli pevci moškega zbora upokojencev z Brega. Petkov nastop zbora, ki ga vodi Cveto Marc v Borštu je bil med prvimi pomembnejšimi nastopi te skupine. V znamenju Prešernovega kulturnega poslanstva je učinkoval tudi nastop igralca Staneta Ratzresena, ki je podal krajši izbor Prešernovih poezij in ob tem podal tudi svoja razmišljanja. (dam) Na sliki prizor s proslave. (Foto Magajna)

Tudi najmlajši sodelovali na šolski proslavi pri Sv. Ani

Lepa proslave dneva slovenske kulture je bila tudi na šoli "Marica Gregorič-Stepančič" pri Sv. Ani. Protagonisti leto so bili otroci tamkajšnjega vrtca, kot tudi vsi učenci osnovne šole; številni starši, none in nonoti ter prijatelji pa so bili hvaležno občinstvo, ki je z vidnim zadovoljstvom sledilo bogatemu programu.

Sedem učiteljic je z otroki in učenci pripravilo prikupen program, ki je obsegal pevske točke, recitacije, pa tudi krajše in daljše prizorčke. Prireditev, ki so jo napovedovali učenci sami, je začel šolski zbor z Zdravljico, ki je poslušalce lepo uvedla v praznovanje dneva slovenske kulture, s posebnim poudarkom seveda na pesnika Prešerna in njegove pesnitve, pa tudi na Cankarja in Župančiča.

Petju je sledil nastop najmlajših, ki so se predstavili s prizorčkom o živalih. Nato je bila na vrsti recitacija učencev III. razreda o tem, kaj je sploh kultura; naslov pesmi je bil "Jura kultura". Kratek, a dovolj izčrpen je bil življenjepis o Prešernu ter nato opis rojstnega kraja

Vrbe, kateremu je sledila še recitacija o Vrbi.

Sledile so tri krajše recitacije: "Domovina", "Drevesa" in "Kdaj je najlepše", nakar so učenci in učenke tretjega razreda lepo podali prizorček o Cicibanu in čebeli. Na vrsti je bila ponovno pevska točka, nato pa recitacija o 8. februarju, za njo pa še odlomki iz spominov na Prešerna, ki jih je napisala njegova hči Ernestina. Seveda so si učenci za recitacijo izbrali tudi pesem Povodni mož, ki je prav gotovo ena najbolj priljubljenih Prešernovih pesmi. Sledil je odlomek iz pesnitve Krst pri Savici in pa nekaj odlomkov iz Cankarjevih otroških let.

Za konec so učenci ponovili igrico, ki so jo z velikim uspehom podali za Miklavža. Tu so nastopile osebe iz številnih pravljic: Sneguljčica, palčki, Pepelka, lovec, Janko in Metka, Ostržek, pa še vila.

Dve veseli pesmici sta zaključili proslavo, ki je bila za otroke, predvsem pa za njihove starše, prav lepo doživljeno. (nl)

nedeljski televizijski in radijski sporedi

Table of TV and radio programs for Sunday, Feb 18, 1990. Columns include RAI 1, RAI 2, RAI 3, TV Ljubljana 1, TV Koper, RADIO TRST A, and TV Ljubljana 2.

Table of TV and radio programs for Monday, Feb 19, 1990. Columns include CANALE 5, RETE 4, ITALIA 1, TELEFRIULI, and TELE 4.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

Table of TV and radio programs for Tuesday, Feb 20, 1990. Columns include RAI 1, RAI 2, RAI 3, TV Ljubljana 1, TV Koper, RADIO TRST A, and TV Ljubljana 2.

Table of TV and radio programs for Wednesday, Feb 21, 1990. Columns include CANALE 5, RETE 4, ITALIA 1, TELEFRIULI, and TELE 4.

Za modne kreatorje ženin ostaja eleganten spremljevalec Predlogi za letošnje neveste zagovarjajo linearne in lahkotne kroje v beli barvi

Zadnje priprave na poroko morajo steči najmanj tri mesece pred določenim datumom, priporočajo zaročencem strokovnjaki oziroma vse tisti, ki se profesionalno posvečajo raznim aspektom izvedbe poročnega obreda. Samo tako, pravijo, bo lahko steklo vse v najlepšem redu.

Zadnja leta je poroka tudi pri nas spet bolj »velika ohcet« kot intimna slovesnost za mladoporočenca, ožje sorodstvo in njune najdražje prijatelje. Takšnim porokam seveda veljajo prej navedeni nasveti, sicer pa je treba poudariti, da tudi pri tem birokracija zahteva svoje. Cerkvena poroka pa ob civilnih dokumentih predvideva še dodatna.

Sicer, če na poroko gledamo kot na enkratni in neponovljivi dogodek v življenju, v kar naj bi bili precej globoko prepričani mlajši rodovi, potem res zasluži temeljite priprave. Tradicija in dandanes tudi moda zahteva, da je še zlasti nevesta, kot nesporna kraljica slavlja, izbrano oblečena.

Ker po ustaljenih navadah najbolj priljubljeni poročni termini padejo v spomladanske mesece, ki so dejansko pred nami, potem je povsem razumljivo, da je že napočil čas za priprave. Kot rečeno, izbira nevestine obleke terja še posebno pozornost. Ker je navadno večina za to priložnost pripravljena precej plačati, je tokrat finančna plat bolj zanimarjiva kot sicer.

Ponudba na tem področju je seveda skorajda brezmejna: poročne obleke znani modni kreatorji navadno prikazujejo ob zaključkih defilejev kot nekakšno poslastico; za poročne obleke obstajajo tudi specialisti, se pravi posebni saloni, v katerih skoraj izključno šivajo poročne in obleke za slavnostne priložnosti; potem je seveda še vrsta trgovin, v katerih ponujajo »konfekcijske« poročne obleke in ne nazadnje uspešno zastopa to področje vrsta šivilj oziroma krojaških salonov.

V prvi vrsti pogojuje izbiro obleke dejstvo, za kakšno poroko sta se odločila zaročena (ali kdo drug v njenem imenu). Cerkvena ali zelo svečana poroka seveda narekuje bogatejšo obleko, intimnejše slavlje ali nonšalantnejša varijanta sta v tem seveda manj zahtevna in izbirčna.

Še skoraj največ predlogov se seveda nanaša na bogatejšo inačico oziroma na modele, ki so primerni za precej tradicionalno izvedbo obreda. V tej kategoriji ima seveda absolutno prednost dolga bela obleka, ki je v večini primerov še vedno precej bogato nabrana.

Vendar pa so z ozirom na lansko leto modeli, tudi za svečane poroke, manj razkošni. Ohranjajo pa, čeprav v manj poudarjenih tonih, pečat romantičnosti, ki je vsekakor med najbolj priljubljenimi značilnostmi »neponovljivega dne«.

Po letošnjih modnih zapovedih mora biti nevestina obleka v svečanejši, se pravi v beli in dolgi varianti, bogata, a dovolj lahkotna. Zato so kreatorji uporabili lahke in voljne tkanine, kot je npr. svila v raznih obdelavah in razni tipi tančic, ki so seveda večinoma sintetični. Dolge obleke so v glavnem zgoraj precej oprijete, bogato pa se začno širiti pod pasom. V pasu so namreč velikokrat precej ozko stisnjene, s tem, da nevestam poudarijo vitki stas s širokimi pasovi, ki se večkrat vežejo v velike okrasne pentlje. Ker so često pasovi oziroma pentlje edini okras na drugače snežno beli in precej preprosto krojeni obleki, je lahko v različni, veliko močnejši barvi.

Razen slovitih mojstrov, kot je npr. Valentino, ki je na zadnjih defilejih predstavil »cvetlično« nevesto (odeta je namreč bila v dolgo svilen obleko v cvetličnem vzorcu in je imela rože tudi v laseh), pa večina še vedno zagovarja »neomadeževano« belo obleko. Celo šopek, ki naj bi ga v rokah nosila nevesta na poročni dan, bi moral biti sestavljen iz izključno belih cvetov.

Takšno doslednost v barvi po eni strani narekuje težnja k večji (glede na lansko) linearnosti v krojih, po drugi pa prepričanje, da mora biti poročna obleka v osnovi le enostavna glede na priložnost, kateri je namenjena. Zato je letos ob tradicionalnejših dolgih in bogato nabranih oblekah, ki so od nekdaj najbolj priljubljeni poročni modeli, tudi veliko ožjih, skoraj strogo krojenih. V bistvu gre za kostime, ki so jih nekatere specializirane tvrdke ponudile v različnih variantah, tudi z ozirom na splošne modne zapovedi za letošnjo spomladansko-poletno sezono.

Ob nekakšnih ženskih inačicah svečanega moškega smokinga, ki so se že uveljavile v večerni modi, so prikazale dolga oprijeta, dolga plisirana, kratka nabrana in precej ozka krila ter tudi široke hlače, katerim so dodale suknjiče raznih oblik, še najraje pa blazerje. Ti modeli so seveda manj obvezujoči od »sanjskih« dolgih in bogato nabranih oblek, vsekakor pa uporabnejši.

Kot velja tudi za žensko modo za letošnjo pomlad-poletje so zelo priljubljeni razporki. Ker pri poročnih gre za modele, ki so namenjeni zelo posebni priložnosti, pri kateri mora izžalnost v ozadje, so tudi razporki »sramežljivejši«. Isto velja za izreze, ki niso zelo globoki, temveč so okroglo izrezani, vendar pa so zelo poudarjeni, ker so bogato obšiti oziroma našiti. Predvsem pri romantičnejših modelih so kreatorji in proizvajalci uporabili precej čipk, seveda v strogo beli barvi.

Za letošnje neveste so stilisti predvideli veliko manj upadljive pričeske in pokrivala, ki jih na predlogih skoraj ni zaslediti. Neveste imajo večinoma spete lase ali pa so počesane zelo

»vsakdanje«: v laseh imajo seveda lahko cvetje, kot je še vedno priljubljena dolga, prozorna tančica.

Ob beli barvi, ki nesporno kraljuje, se za poročne obleke nevest mestoma pojavljata nežna rožnata ali krem barva, ki sodita v paleta za letošnjo pomlad izredno priljubljenih pastelnih barv. Za mlajše neveste ali za »romantične poroke na podeželju« nekatere tvrdke predlagajo tudi manj konvencionalne modele. V glavnem gre za obleke precej preprostega kroja, tudi iz bombaža v živih cvetličnih vzorcih. Vsekakor pa so med predlaganimi modeli tudi elegantne »passe-partout« obleke iz nežno potiskane svile, ki so pravzaprav primerne za kakršnokoli svečanejšo priložnost.

Tak tip obleke specialisti priporočajo povabljenkam na poroke, ki imajo pač tudi glede na letni čas in na tip poroke na voljo še elegantnejše ali preprostejše kostime, ki že itak nudijo izhod iz vsake tovrstne stiske.

Neveste, ki bi za to »enkratno« priložnost želele biti res »edinstveno« oblečene, bi lahko ob upoštevanju cene izbirale med izvirnimi modeli znanih stilistov. Njihovi predlogi so seveda originalnejši in tudi modeli v tradicionalnem stilu nesporno nosijo ob »pečatu« tudi svojstven pridih avtorja. Krizja je npr. svojo letošnjo nevesto oblekla kar v kratko, precej ravno krojeno obleko, ki se spredaj zapenja z zelo opaznimi gumbi. Trussardi je

nevesto, njeni sramežljivosti navkljub, oblekel v precej izrezano obleko brez rokavov, ki pa je v spodnjem delu precej bogato prešita z majhnimi naborki.

Ženin je na poroki, seveda z vidika mode, prvenstveno nevestin spremljevalec. Čeprav se je zadnje čase tudi ponudba za ženina številčno in kakovostno popestrila, ima v bistvu na voljo dve izbiri, predvsem z ozirom na to, kje se bo vršila poroka. Za zelo svečane je obvezen tight s svilenim kravato, za vse ostale pa lahko izbira med različnimi inačicami temne obleke.

(bip)

Na slikah: zgoraj predlog tvrdke Giò v stilu »smoking« in levo zgoraj modela Versace za »svečanega« ženina.

Selva
ARREDAMENTI

oprema za dom

TRŽIČ — UL. VALENTINIS 18 — TEL. 72395

klasično ...
... toda sestavljivo

Draguljarna - urarna
moderna in antična

Gold Emotion

F. Blasi

Trst - Capo di Piazza 2 (Trg Unità)
Tel. 040/64607

Maffioli

bonboniere
artikli za poroke
vabila - tiskovine

SAMI SI PRIPRAVITE
POROČNE BONBONIERE

Ul. Manzoni 18 - TRST
Tel. 728096

poročne obleke
nakit za pričeske
blago in
pletenine
visoke mode

la Serica

TRST - Ul. Mazzini 26

ZADOVOLJSTVO OB DRAGOCENEM DARILU

ZAROČNI
PRSTANI

Čudovita kolekcija za mlade.
Prstani z enim briljantom ali v fantastični kompoziciji.

PRSTANI ZA
OBLETNICO POROKE

Najprimernejše darilo za poročne obletnice.
Po svojem okusu izberi prstan z briljanti iz naše kolekcije.

Laurenti

TRST — Trg Santorio 4 — Tel. (040) 772770

Na Krasu in v Bregu se pripravljajo na sobotni pustni sprevod na Opčinah

Kraški pust trka na vrata

Zmagovalci Kraškega pusta

- 1967 nagrad še niso uvedli
- 1968 KONTOVEL — »Tunara«
- 1969 KONTOVEL — »Mejni prehod«
- 1970 KONTOVEL — »Rusi most '900«
- 1971 TREBČE — »Paket«
- 1971 BANI — »Podgana«
- 1972 PROSEK — »Kras 72«
- 1973 PROSEK — »Kraški modras«
- 1974 PROSEK — »Zgodovina Krasa«
- 1975 KONTOVEL — »Exodus«
- 1976 FERLUGI — »Zlorabljeni Kras«
- 1977 KRIŽ — »KRAŠKI DERBY«
- 1978 TRNOVCA — »Kirurška pomota«
- 1979 PRAPROT — »Ufa, ti UFO«
- 1980 PRAPROT — »Črno zlato«
- 1981 TRNOVCA — »Naša žalost«
- 1982 PRAPROT — »Mir«
- 1983 TRNOVCA — »Ljubezen, prijateljstvo in mir«
- 1983 PRAPROT — »Mundial '82«
- 1984 PROSEK-KONTOVEL — »Stric SAM finansira italijansko zakusko«
- 1985 PROSEK-KONTOVEL — »Biti ali ne biti«
- 1986 PROSEK-KONTOVEL — »Ukuli riti u garžet«
- 1987 BAZOVICA — »V Bazovici ne...e...EEE«
- 1988 ŠEMPOLAJ — »Škovace«
- 1989 PADRIČE-GROPADA — »Bonus-Malus-Kaos«

Na Krasu in v Bregu že več kot mesec dni potekajo priprave na letošnji 24. kraški pust. Od Šempolaja do Mačkolj, od Bazovice do Križa, od Trebč do Trnovce, Praprota, Kremenke, Gropade in Padrič pa vse tja čez mejo do Sežane si pustni delavci prizadevajo, da bi tudi letos na sobotnem pustnem sprevodu v zamejski pustni metropoli — na Opčinah, seveda — dostojno proslavili kralja šaljivcev. Dela ne manjka, po tistem kar smo videli med našim bežnim, večinoma nočnim sprehodom po pustnih deloviščih, pa tudi idej ne. Nekatere vasi imajo že spet megalomanske pustne projekte, druge pripravljajo sicer manjše vozove, obljublajo pa, da bodo pripravili na vozu in ob njem takšno vzdušje, kot ga je še malokdo. Če k vozovom pristejemo še številne skupine mask, posamezne maske, godbe na pihala, in seveda samega kralja Pusta s soprogo in vedno prisotnim majordomom, je takoj na dani, da bo tudi letošnji Kraški pust na Opčinah radodarno razdal zamejstvu nekaj uric smeha, veselja in zabave.

Veliki »rentrée« Trnovce

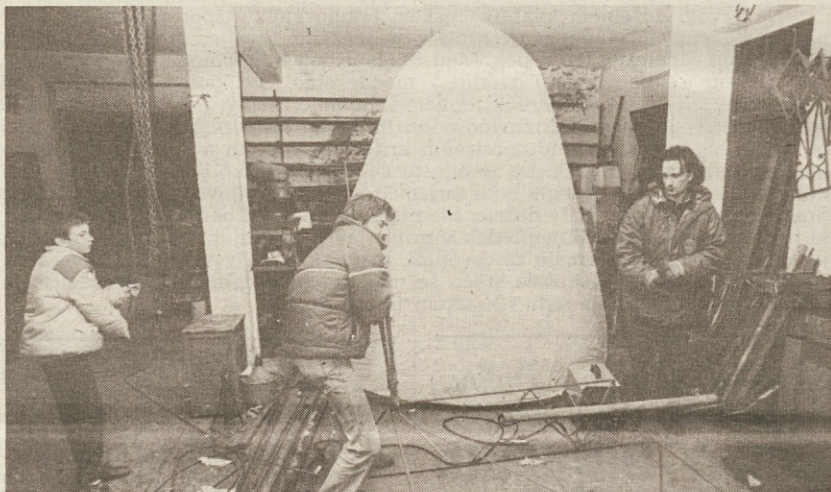

Trnovca se po dveh letih vrača v kraško pustno areno. Pr' Dominetevih so vaški veseljaki postavili ogromen šotor, v katerem pripravljajo svojega pusta. Na njihovem vozu bosta v bistvu dve lutki, in to zelo pomembni, med najbolj pomembnimi s konca drugega tisočletja. Ivo, Igor in drugi Trnovčani se dela niso ustrašili, tudi zaradi tega ne, ker so dobili novega pomočnika — likovnega mojstra Pavla, ki je s svojo umetniško žilico kvalitetno oplemenitil trnovski pustni izdelek. Čeprav premore Trnovca le 14 hiš, pa se je doslej na Opčinah še vsakokrat lepo obnesla in odnesla tudi tri prva mesta. Trnovčani upajo — kljub zelo ostri in pestri konkurenci — v nov uspeh, pri čemer polagajo veliko pozornost svojemu že tradicionalno glavnemu adutu — veselju, sproščanju in zabavnemu nastopu na openskih ulicah.

Gropajsko-padriška »neznanka«

Gropajci in Padričarji so — s skupnimi močmi — zmagali na lanskem Kraškem pustu. Letos vasi ne prikrivata velike ambicije — ponovitev uspeha; vsaj tak občutek izhaja z obiska v pustni delavnici »pri Pickotu« v Gropadi. Na dvorišču se v višini kakih treh ali še več metrov razprostira »megagalaktično« železno ogrodje, iz katerega bi površni obiskovalec lahko sklepal, da je zašel v kakšen NASA center ali Bajkonur (to se v Gropadi »lepše sliši«). Druga »baza« gropajsko-padriškega pusta je, seveda, na Padričah, kjer naj bi po prvotnih načrtih, dokončali to ogromno pustno neznanko. Da, gre prav zares za neznanko, saj doslej še ni znano, kako bo ta pustna skrivnost dospela do Opčin: po vsej logiki bi morala do zbirališča na Pikelu pritrčati, a kaj, ko je pust tako skregan z logiko...

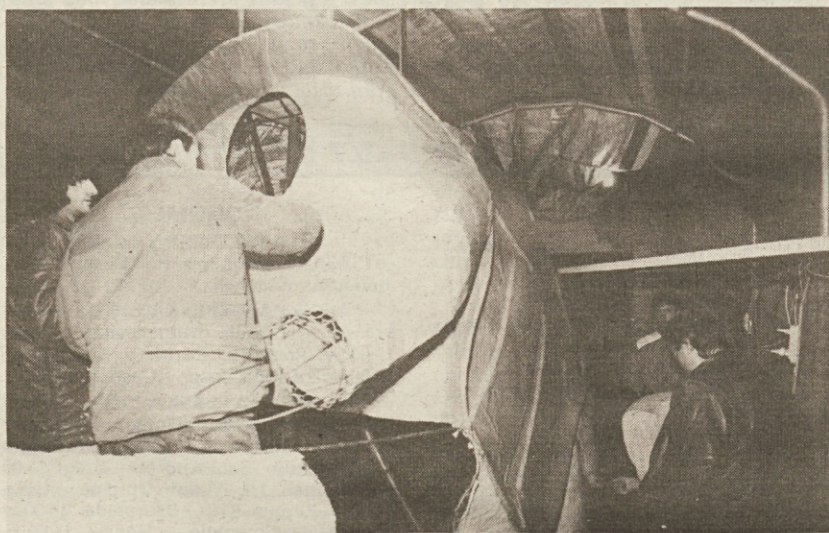
Na sliki: »detajlček« gropajsko-padriške pustne neznanke.

V pričakovanju šempolajske lambade...

V Šempolaju je že več kot mesec dni sredi vasi vse živo. Pustni odbor ima tu izjemno organiziran generalni štab: voz je postavljen na dvorišču, pokrit s plastično odejo, da ga ne bi presenetil dež, v bližnji lopi pa je urejena pravicata kuhinjska depandansa, saj morajo biti pustni delavci vendarle pri moči za opravljanje zahtevnega dela. Ko smo obiskali Šempolaj, se je Fucy, eden od vodij, pravkar basal s špageti. Po nekaterih vesteh so Šempolajci v tem predpustnem obdobju pogotnili že nekaj deset kilogramov te hrane: pust je torej tu res... polnih ust!

Šempolajski voz je bil pretekli teden že skorajda nared. »Pustolovci« so ga izdelali v ritmu brazilske glasbe, saj pravijo, da je to tisto pravo za ta čas. Tičer (na sliki prvi z leve) sicer še ni plesal lambade, ker je moral s čopičem barvati veliko lutko, za Opčine pa je že napovedal pravi show, seveda v pustnem ritmu.

V Bazovici so se letos lotili prave »znanstvene fantastike«

Bazovica je doživela svoj pusti vrhunec pred tremi leti, ko je »s pomočjo« nobelovca Rubbie osvojila najvišjo lovoriko. Bazovci so takrat zmagali na temeljit »znanstveni« način, letos pa so šli v svoji zamisli še dlje: poslužili so se kar »znanstvene fantastike«. Ker so v tej vasi že od pamtikeva prikovani na domačo zemljo, običaje in na vse, kar je domačega, so seveda tudi »znanstvenofantastično« idejo prikrojili po domače, za domače, zamejske potrebe.

Svojo idejo udejanjajo »u Platin'ci«, na robu vasi, kjer se že več kot mesec dni zbirajo in pozhrtvalno delajo v večernih urah. Po še nepotrjenih vesteh kaže, da bodo Bazovci poleg glavnega vozu pripeljali na openske ulice tudi posebno »strahovito« vozilo, v katerem naj bi se peljali dve imenitni tukajšnji osebnosti. Kdo sta, ostaja skrivnost, ki jo bodo Bazovci razkrili šele čez šest dni...

Praprovski »elitni« pust

Ko smo obiskali praprovsko Štalo, kjer domačini »gradijo« svojega pusta, je Kovačeva Barbara pravkar plezala po železnem ogrodju, da bi mu »vzela mere« in ga nato primerno oblekla. Drugi (vodi jih predsednik Culjev) so mi takoj pokazali, kaj vse bo lahko opravljala lutka. Premikala bo roke, glavo in še kaj. To pa ne bo čisto navadna lutka, pač pa sploh najbolj »elitna« iz vse devinsko-nabrežinske občine, kateri Praprovci slepo verjamejo, da jim bo na Opčinah prinesla zmago.

Od Mačkolj do Praprota v veselem delovnem vzdušju

V Mačkoljah so se pustni delavci »lotili« imenitnih osebnosti

Pogled v bazovsko »znanstvenofantastično« delavnico

Zagnane priprave Praprovcev na letošnji Kraški pust